

TRATTEN

INFORMATIONSTIDNING FÖR PERSONAL PÅ BARNMORSKEMOTTAGNINGARNA

MÖDRAHÄLSOVÅRDSENHETEN
REGION VÄRMLAND
JANUARI 2022

Innehåll

Mhöl informerar	s 03
- Rutiner	s 03
- Graviditetsvecka 41	s 03
- Preeklampsi- screening och förebyggande behandling med ASA	s 03
- Anemi och järnbrist	s 03
- Basutbud läkemedel BMM och UM Värmland	s 03
- Covid -19	s 03
Dietisten informerar	s 04
Barnmorskemottagningen Svea i Säffle	s 05
Cellprov – Uteblivare	s 05
Avgifter för övernattnig på avdelning 14BB	s 05
Svartsjuka är inte romantiskt	s 06
BMM-dag	s 06
Information från Livets tråd	s 07
Kalendarium	s 08

Tratten är en informationstidning för personal på barnmorskemottagningarna
Ansvarig utgivare: Ingela Larsson, redaktör: Gunilla Svedlund

Kontaktuppgifter till MHV-teamet:

Tora Leviken Thörnblad, Mödrahälsovårdsöverläkare, toraleviken.thornblad@regionvarmland.se
010-831 70 03

Ingela Larsson, Samordningsbarnmorska, Ingela.Larsson@regionvarmland.se 010-831 67 08

Gunilla Svedlund, Assistent, gunilla.svedlund@regionvarmland.se 010-831 67 06

Mirja Augustsson, Dietist/Verksamhetsutvecklare, mirja.augustsson@regionvarmland.se,
010-831 67 25

Besöksadress och postadress:

Älvgatan 39
652 30 Karlstad
010-831 67 06

www.1177.se/varmland • www.regionvarmland.se

Adress till:

Psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård
Centralsjukhuset
Bryggargatan 7
651 85 Karlstad

Mhölen informerar

Det är hektiska veckor med mycket sjukskrivningar, VAB, semester och föräldraledigheter bakom oss och nu är snart våren här. Förhoppningsvis lättar covid-trycket inom kort.

Rutiner

Graviditetsvecka 41

Vårdrutinen är uppdaterad och jag vill att alla tar del av den.

Det kommer som tidigare ske en riskbedömning i graviditetsvecka 41 på specialistmödravården och om allt är normalt kommer induktion erbjudas i graviditetsvecka 41+6. För de med avvikande kontroller eller flertalet riskfaktorer erbjuds induktion enligt prioritering av förlossningsbakjour.

Vi inför en vårdkontakt av barnmorska på BMM med den gravida i graviditetsvecka 41+2. Barnmorska på BMM skall i samband med besöket i graviditetsvecka 39 erbjuda i första hand en telefonkontakt eller ett besök i v 41+2. Några av er har efterfrågat detta sedan 41-kontrollen försvann. För att samtidigt möjliggöra detta i vårt pressade schema kommer jag ändra i vårdrutinen graviditetsdiabetes så att patienter som kan göra sig förstådda telefonledes, endast bokas in för telefonkontakt istället för ett extra besök 1 vecka efter diabetessköterskans besök. På så sätt kanske det blir några fler distanskontakter i båda grupperna men att arbetsbelastningen blir ungefär densamma. Eftersom allt arbete med rutinen graviditetsdiabetes inte är helt klart kan ni avvakta med att läsa den, jag återkommer när den är reviderad (sannolikt mars 2022). [RUT-19617-v.5.0 Graviditetsvecka 41+0, handläggande.](#)

Preeklampsi- screening och förebyggande behandling med ASA

Jag har efterhört med nationell expertis på området och därför ändras nu två av riskfaktorerna i inskrivningsmallen med ett förtydligande. Gällande autoimmun sjukdom kommer framöver endast reumatisk autoimmun sjukdom behöva remitteras för eventuell ASA-profylax och gällande njursjukdom är det främst sådan med proteinuri vid inskrivningen som är aktuell för ASA-profylax. Inskrivningsmallen är uppdaterad med det nya riskfaktorerna.

Anemi och järnbrist

Jag har uppdaterat vårdrutinerna som förut inkluderade anemi och järnbrist för gravida tillsammans med hematolog Janaki Brolin och dietist Mirja Augustsson. Därmed utgår en vårdrutin då dessa nu slagits ihop. Det finns flertalet förändringar, bl.a. vilka cut-offs som gäller för ferritin och järnprofylaxbehandling, samt vilken Hb-gräns som räknas som anemi och vilken utredning som då skall ske. Läs gärna den nya versionen när den är publicerad, vi skickar en blänkare. Ytterligare en nyhet i samband med denna revidering är att Hb-kontrollen i graviditetsvecka 37 ersätts med en kontroll i graviditetsvecka 35, för att få bättre chans att behandla anemin. Därför kommer även glukoskontrollen flyttas från v 37 till v 35. Därmed måste även vårdrutinerna om graviditetsdiabetes och basprogrammet inklusive checklista uppdateras.

Basutbud läkemedel BMM och UM Värmland

Det finns en ny vårdrutin som nu publicerats som heter [RUT-23731-v.1.0 Basutbud läkemedel BMM och UM Värmland.](#)

Covid-19

Antigentester som tas hemma och är positiva behöver inte följas upp med ett PCR. Negativa antigenester kan som tidigare inte räknas som tillförlitliga avseende om patienten har covid-19 eller ej. Efter vädjan från kvinnosjukvården som får en oerhört stor mängd remisser på gravida som skall värderas för trombosprofylax, har vi skickat ut information att barnmorskan på BMM gör en riskvärdering motsvarande de riskpoäng som finns för trombosprofylax. Om patienten har 1 riskpoäng skickas remiss till spec-MVC men om patienten är uppegående och saknar riskpoäng behöver ingen remiss skickas utan patienten skall då endast höra av sig igen för ny riskbedömning vid kraftig försämring som i princip kräver inläggande sjukhusvård.

/Tora

Dietisten informerar

Intranätets hemsida kost och fysisk aktivitet och nytt patientmaterial

Nu finns ett nya dokument i VIDA som heter:

[EXT-23875-v.2.0 Hälsosam kost under graviditet](#)

[INF-23805-v.1.0 Drycker under graviditeten](#)

[INF-23804-v.1.0 Mat med mycket energi men nästan ingen näring](#)

Materialen handlar om hälsosam kost under graviditet och är material som ni kan lämna ut till de gravida med övervikt och obesitas när ni pratar hälsosam kost.

Materialet Hälsosam kost under graviditet används redan idag inom mödrahälsovården i Region Örebro län och det är framtaget av en dietist i Region Örebro län. Vi har fått lov att använda materialet till våra gravida kvinnor inom Region Värmland.

Materialen finns upplagda på vår hemsida under kost och fysisk aktivitet: patientmaterial som delas ut vid behov - övervikt/obesitas.

På hemsidan har jag också lagt upp länkar till många andra bra dokument som ni gärna kan använda er av vid behov. Ex Kostråden hitta ditt sätt.

Vi kommer gå igenom hemsidan och de nya materialen på kommande yrkesträffar.

[Kost och fysisk aktivitet - Region Värmland Intranät \(regionvarmland.se\)](#)

Föreläsningar om viktstigma inom primärvården

I december bjöd cancerfonden, dietisternas riksförbund och Hobs in till ett antal lunchföreläsningar om viktsigma inom primärvården. Dessa finns nu att se i efterhand på Hobs hemsida: [Öka din kunskap \(hobs.se\)](#)

Det är fyra föreläsningar:

- **Riktlinjer för obesitas på intåg – är primärvården beredd?**
Lovisa Sjögren, MD, PhD barnobesitasläkare/specialist, prioriteringsordförande för Socialstyrelsens riktlinjer
- **Skapar viktsamtal med barn ätstörning?**
Kajsa Järholm, leg. psykolog, docent, Enhet för barnövervikt Region Skåne och Lunds Universitet
- **Kanada världsledande – vad kan vi lära oss?**
Ximena Ramos Salas, PhD, Director of Research and Policy at Obesity Canada
- **Paneldiskussion**
Med dietist, fysioterapeut, läkare, psykolog och sjuksköterska

Återkallning av BabySemp 1 800g (Semper)

Semper återkallar BabySemp 1, 800 g modersmjölk ersättning. Detta då man upptäckt att några förpackningar innehåller en annan produkt: Sunar, en mjölkdryck med jordgubbs smak för barn från 2 års ålder.

Informera familjerna aktivt om detta där det kan vara aktuellt, så hjälper vi till att minimera risken att ett litet spädbarn får en produkt anpassad från två års ålder!

Återkallningen gäller inte BabySemp 1 500g eller den drickfärdiga varianten.

Läs hela Sempers pressmeddelande här: [2022-01-13: Återkallelse: BabySemp1, 800 g \(semper.se\)](#)

/Mirja

Barnmorskemottagningen Svea i Säffle

Vid årsskiftet upphörde verksamheten vid barnmorskemottagningen och barnvårdscentralen på vårdcentralen Svea i Säffle. De tidigare anställda barnmorskorna vid BMM Svea, Eija Fridén och Sandra Krokström arbetar numera tillsammans med barnmorskorna Benita von Essén och Kristina Knutsson på den nyöppnade familjecentralen i Säffle.

/ Ingela

Cellprov – Uteblivare

Brevet som ni tidigare skickat till personer som uteblivit x flera är nu borttaget från Cosmic och ska inte längre skickas ut.

Ni ska dokumentera uteblivet besök som ni gjort tidigare men alltså inte skicka brev eller ny tid.

Anledningen till det är att vi under våren kommer börja erbjuda självttest HPV till de personer som är långtidsuteblivare (har uteblivit under ett screeningintervall + 4 år).

Utskick av självttest kommer skötas centralt och det kommer skickas hem ”kit” från GCK expeditionen.

Självttest får inte erbjudas på barnmorskemottagningarna än utan det är ENDAST till de som är långtidsuteblivare, det är än så länge bara det som vårt lab är validerat för.

Vid frågor kring detta kontakta Maria Heggen maria.heggen@regionvarmland.se eller Ingela Larsson, tel nr: 167 08, ingela.larsson@regionvarmland.se

/ Maria Heggen, barnmorska Skydda Livmodern

Avgifter för övernattning på avdelning 14BB

Det är nya avgifter för övernattning på avd 14BB från 1 januari 2022. Den födande föräldern är inte patient på avd 14BB, om det endast är på barnets indikation som de är inlagda, då räknas de som medföljande. För medföljande ingår inte lunch, middag eller värktabletter. På grund av pandemin får patienter eller medföljande inte lämna rummet för att t ex köpa mat. Personalen på avd 14BB kan vara behjälplig med att överlämna mat som beställts från extern restaurang och levereras till avdelningen. Det finns ingen möjlighet för patienter eller medföljande att använda kyl eller frys på avdelningen, undantag vid svår allergi.

- **Patientavgift** för inskrivna patienter, vuxna över 19 år 110 kr/dygn
- **Medföljande vuxna**, då endast **barnet** är inskriven patient Avgiftsfri
En förälder får stanna, två får stanna i mån av plats
Ingår för alla medföljande: sängplats, mat x 2 (frukost, kvällsmat)
Ingår inte: ex. värktabletter, lunch, middag
- **Avgift för övernattande anhöriga**, då **kvinnan** är en patient 250 kr/dygn
Anhörigblankett ska fyllas i. Obs undantag: om patienten är under 19 år, har hen rätt för en medföljande anhörig som övernattar avgiftsfri!
Ingår: sängplats, mat x 2 (frukost, kvällsmat)
Ingår inte: lunch, middag

/ Ingbritt Andersson
tf. avdelningschef avd 14BB

Svartsjuka är inte romantiskt

Under vecka 6 startar kampanjen "Svartsjuka är inte romantiskt". Kampanjen, som genomförs för sjätte året i rad, startar 1 februari och håller på till 31 mars. Kampanjens syfte är att uppmärksamma, synliggöra och förebygga killars våld mot tjejer och våld i ungas partnerrelationer.

Bakom kampanjen står Jämställdhetsmyndigheten, länsstyrelserna och ungarrelationer.se.

Läs mer här: svartsjukaarinteromantiskt.se/

Det finns också framtaget kampanjmaterial som riktar sig till unga tjejer och killar. Här finns det digitala materialet: svartsjukaarinteromantiskt.se/

/ Carin Jonsson

Utvecklingsledare / Samordnare "våld i nära relationer"

BMM-dag

Den planerade BMM-dagen med tema fosterdiagnostik är flyttad från 6 april till 4 maj. Anledningen till detta är att den nationella ungdomsmottagningskonferensen går av stapeln 5-7 april.

/Ingela och Tora

Information från Livets tråd

- Aktuellt om amning

Amningskurser till blivande föräldrar

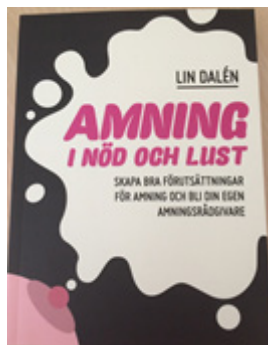
Representanter från Amningshjälpen, barnmorska Nina Stanizewski och barnmorska Magdalena Eriksson anordnar kostnadsfri fortbildning om amning till blivande föräldrar på BMM. Tidigare kurser har varit mycket uppskattade, såväl i Värmland som i övriga Sverige. Kursen är ett komplement till befintlig amningsinformation och vänder sig till såväl första- som flerbarnsföräldrar.

För närvarande anordnas inga kurser i Värmland men andra regioner anordnar "Amningskurs för blivande föräldrar" - online se sensus.se

Råd om flaskmatning

[Råd om flaskmatning \(INF-16187\)](#)

Boktips

Blogg-tips

Bra information om amning till blivande och nyblivna föräldrar finns på <http://www.babybaby.se/>

Amning i nöd och lust är ett bra stöd vid amningsrådgivning.

Vårdprogrammet amningskomplikationer

Vi använder Stockholms läns vårdprogram. Den finns att ladda ner via länk

<https://vardgivarguiden.se/globalassets/kunskapsstod/vardprogram/brostkomplikationer/brostkomplikationer-amning>

Livets tråd är en arbetsgrupp med representanter från hela vårdkedjan. Gruppen arbetar med omvårdnadsfrågor för att underlätta samarbetet mellan olika vårdgivare som möter den blivande och nyblivna familjen.

Arbetsgruppen ska bland annat verka för metodutveckling, utbildning och utvärdering i framförallt amningsfrågor för all personal i hela vårdkedjan och verka för att en gemensam amningspolicy hålls aktuell.

Arbetsgruppen ska också verka för ett bra fungerande samarbete och kommunikation mellan olika vårdgivare, i samråd med berörda chefer.

Medlemmar i Livets tråd

Astrid Ekeberg
Camilla Besterman
Cristina Gillå
Eva Rickman
Helena Donborn
Ingela Larsson
Katarina Sefton
Madeleine Pizarro Torrijos
Magdalena Eriksson
Nina Stanizewski
Suzanna Sundström
Ulrica Gustafsson
Ulrika Huatorpet Nilsson

Frågor och synpunkter:

cristina.gilla@regionvarmland.se
Ingela.Larsson@regionvarmland.se

[Livets tråd hemsidan](#)

KALENDARARIUM

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av MHV och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och klara av ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

MHV-enheten anordnar eller stöder:

Region Värmland erbjuder:

Motiverande samtal, MI - datum våren 2022

8 och 9 mars samt 12 april
17 och 18 mars samt 27 april
6 och 7 april samt 3 maj

[Anmälan och information på regionvarmland.se](https://regionvarmland.se)

*** Amning, stöd i amningsstarten**

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självttest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

Kommande utbildningar

2022

Mars

*** Yrkesträffar**

Inbjudan och gruppindelning har skickats ut i mail

*** Tobaksutbildning, introduktion av nyanställda**

Preliminärt 31 mars, mer information kommer

Maj

*** BMM-dag fosterdiagnostik**

4 maj, heldag
Inbjudan kommer

Oktober

*** BMM-dag, heldag**

11 oktober
Inbjudan kommer